

Əfəsusluklarğa

Rosul Pawlus Əfəsus xəhiridiki jamaətkə yazoğan məktup

¹ Hudaning iradisi bilən, Məsih Əysaning rosuli bolğan mənki Pawlustin Əfəsusta turuwatқан muqəddəs bəndilərgə, yəni Məsih Əysada ihlasmən bolğanlarğa salam! □ ■ ² Atimiz Huda həm Rəb Əysa Məsihtin silərgə mehİR-xəpket wə hatirjəmlik bolqay! ■

³ Bizni Məsihtə, ərxlərdə barlıq rohiy bəht-bərikətlər bilən bərikətligən, Rəbbimiz Əysa Məsihning Hudasi həm Atisi mubarək bolqay! □ ■ ⁴ Qünki U bizni, muhəbbət iqidə bolup Əzining aldida pak-muqəddəs, daqsız

□ **1:1 «Əfəsusta turuwatқан muqəddəs bəndilərgə, yəni Məsih Əysada ihlasmən bolğanlar...»** — «muqəddəs bəndilər»: — oqurmənlərgə enik bolsunki, Muqəddəs Kitabta «muqəddəs» degən söz hərdaim «Hudağa has», «Hudağa toluq ataloğan», «pak-muqəddəs» degən mənidə ixlilitidu. ■ **1:1** Rim. 1:7; 1Kor. 1:2; 2Kor. 1:1. ■ **1:2** Gal. 1:3; 1Pet. 1:2.

□ **1:3 «ərxlərdə barlıq rohiy bəht-bərikətlər»** — yaki «ərxniki yərlərdə barlıq rohiy bəht-bərikətlər». **«bizni Məsihtə, ərxlərdə barlıq rohiy bəht-bərikətlər bilən bərikətligən, Rəbbimiz Əysa Məsihning Hudasi həm Atisi...»** — Hudaning nəziridə, ixəngüqilər rohiy jəhəttin allıkağan «Məsih bilən ərxlərdə olturoğan»dur. 20-ayətni kərüng. «Mubarək bolqay» muxu yərdə «mədhıyilənsun» yaki «əng bəhtlik bolqay» degən mənidə. Grek tilida 3-ayəttin 14-ayətkiqə bolğan ayətlər pəket uzun birlə jümlə bilən ipadiləngən. Qüxünixkə qolaylıq bolsun üqün biz uni parqılap tərjimə kildük. ■ **1:3** 2Kor. 1:3; 1Pet. 1:3.

turuximiz üqün aləm apiridə kılınmay turupla tallıwaloqanıdı; □ ■ 5 U Öz iradisigə yaqqını boyiqə bizni aldin'ala Əysa Məsih arqılık Özigə oqulluqqa qobul kılıxqa bekitkənidi; □ 6 bu ixta Uning mehir-xəpkitining uluqluqioqa mədhiyə oqulidu; qünki U mehir-xəpkiti bilən bizni Öz səyginidə xapaətləndürgənidi. □ ■ 7 Biz Uningda *Atining* mehir-xəpkitining molluqi bilən Uning keni arqılık kulluqtin hər kılınıxqa, itaətsizliklirimizgə qarita kəqürümgə muyəssər

□ 1:4 «...U bizni, muhəbbət iqidə bolup Özining al-dida pak-muqəddəs, daqsiz turuximiz üqün aləm apiridə kılınmay turupla tallıwaloqanıdı...» — bəzi tərjimilidə «muhəbbət iqidə» yaki «muhəbbət bilən» 5-ayətkə baqlıq. 5-ayəttiki izahatni kəring. ■ 1:4 Luqa 1:75; Yh. 15:16; Əf. 5:27; Kol. 1:22; 2Tim. 1:9; Tit. 2:12. □ 1:5 «U Öz iradisigə yaqqını boyiqə bizni aldin'ala Əysa Məsih arqılık Özigə oqulluqqa qobul kılıxqa bekitkənidi...» — bəzi tərjimilidə 4-ayəttiki «muhəbbət iqidə» yaki «muhəbbət bilən» bu 5-ayətkə baqlanqan. Demək, 4-5-ayət: «Qünki U bizni Özining al-dida pak-muqəddəs, daqsiz turuximiz üqün aləm apiridə kılınmay turupla tallıwaloqanıdı; U muhəbbət bilən Öz iradisigə yaqqını boyiqə bizni aldin'ala Əysa Məsih arqılık Özigə oqulluqqa qobul kılıxqa bekitkənidi» deyilidu. □ 1:6 «U mehir-xəpkiti bilən bizni Öz səyginidə xapaətləndürgənidi» — «Öz səyginini» — Oqlı Əysa Məsihtur. ■ 1:6 Mat. 3:17.

bolduk; □ ■ ⁸ U *bu mehır-xəpkət*ni barlıq danalıq həm pəm-parasət bilən bizgə zor tartuklidiki, ⁹⁻¹⁰ — U Öz kəngligə pükkən güzəl haħıxi boyiqə iradisidiki sirni, yəni waqıt-zamanlarning pixip yetilixini idarə kılıxi bilən barlıq məwjudatlaroqa, yəni ərlərdə boləqanning həmmisigə, zeminda boləqanning həmmisigə Məsiħni bax kılıp ularni Məsiħtə jəm kılıx məksitini bizgə ayan kildi; □ ■ ¹¹ Uningda bizmu Hudaəqa miras kılinoqan; biz xu məksəttə barlıq

□ **1:7 «Biz Uningda Atining mehır-xəpkitining molluqi bilən Uning qeni arkilik kulluktin hər kılınıxqa, itaətsizliklerimizgə karita kəqürümgə muyəssər bolduk...»** — «Uningda» — Məsiħtə. **«kulluktin hər kılınıx»** — grek tilida bir söz bilən ipadilinidu, u adəttə kulni hər kılıxni kərsitidu; xapaətqi pul berip uni hərlikkə qikirip ərkin kılıdu. Rosul eytqan bu kulluk, gunahning wə jin-xəytanlarning ilkiğə əsir boluxni kərsitidu. Injildiki «hər kılıx» («apolutrosis») Təwrattiki «həmjəmət bolup kətquzux» («goəl») degən sözning mənisi bilən ohxaxtur. ■ **1:7** Ros. 20:28; Kol. 1:14; İbr. 9:12; 1Pet. 1:18. □ **1:9-10 «Öz kəngligə pükkən güzəl haħıxi boyiqə»** — yaki «Məsiħtə bekitkən U Öz kəngligə pükkən güzəl haħıxi boyiqə...». Grek tilida pəkət «Uningda pükkən...» yaki «Əzidə pükkən...» deyilidu. **«... barlıq məwjudatlaroqa, yəni ərlərdə boləqanning həmmisigə, zeminda boləqanning həmmisigə Məsiħni bax kılıp ularni Məsiħtə jəm kılıx məksitini bizgə ayan kildi»** — «... barlıq məwjudatlaroqa ...Məsiħni bax kılıp ularni Məsiħtə jəm kılıx» degən söz grek tilida pəkət üç söz bilənla ipadilinidu. Mənis: (1) pütkül kainatqa Məsiħ bax bolidu; (2) pütkül kainattiki həmmə məwjudat Məsiħtə «yioip bir kılınıp», hər bir nərsining həkikiy əħmiyiti kərsitilidu; (3) Məsiħning baxqılıqı astida kainattiki barlıq məwjudatlar bir-biri bilən inək bolup, bir-birigə toluk maslixidioqan bolidu. ■ **1:9-10** Rim. 16:25; Əf. 3:9; Kol. 1:26; 2Tim. 1:9; Tit. 1:2; 1Pet. 1:20; Yar. 49:10; Dan. 9:24; Gal. 4:4.

ixlarni əkil-iradisi boyiqə idarə Kiloquqining nixani bilən xu ixka aldin'ala bekitilgəniduk; □ ■ 12 xuning bilən Məsihni awwal tayanq kiloqan bizlər Uning xan-xərpining uluqlukini namayan kiloquqi bolduk; □ 13 həkikətning kalam-səzini, yəni nijatinglardiki hux həwərnı anglap silərmu Uningoqa tayandinglar — wə Uningoqa ixəngininglarda, silər wədə kilinoqan Mukəddəs Roh bilən məhürləndinglar. □ ■ 14 Hudaning xan-xəripining uluqluki namayan kilinip, igiliki üzül-kesil hər-nijat kilinoquqə, Mukəddəs Roh mirasimizning «kapalət»i

□ 1:11 «Uningda bizmu Hudaqə miras kilinoqan» — «Uningda» — «Məsihtə». « bizmu (Hudaqə) miras kilinoqan» — yaki «biz bir miraska igə boləqan». «barlik ixlarni əkil-iradisi boyiqə idarə Kiloquqi» — Huda. ■ 1:11 Rim. 8:17. □ 1:12 «xuning bilən Məsihni awwal tayanq kiloqan bizlər Uning xan-xərpining uluqlukini namayan kiloquqi bolduk» — «Məsihni awwal tayanqi kiloqan bizlər» bəlkim Məsihkə birinqi bolup əgəxkən Yəhudiylarni kərsitidu. Əfəstiki jamaətning kəpinqisi bəlkim Yəhüdiy əməslər, ular keyin ixəngən. □ 1:13 «... wə Uningoqa ixəngininglarda, silər wədə kilinoqan Mukəddəs Roh bilən məhürləndinglar» — «Mukəddəs Roh bilən məhürlinix» toqruluk «koxumqə səz»imizni kəring. ■ 1:13 Rim. 8:15; 2Kor. 1:22; 5:5; Əf. 4:30.

bolidu. □ ■

¹⁵ Xuning bilən, silərnin Rəb Əysa oqa baolıoan etikadinglar wə barlık mukəddəs bəndilərgə bolıoan muhəbbitinglar toqruluk angliıoandin tartip, □ ■ ¹⁶ dualirimda silərnı əsləp, silər üqün rəhmət eytixni tohtatmidim; ¹⁷ tiləydiıoinim xuki, Rəbbimiz Əysa Məsihnin Hudasi, xan-

□ **1:14 «Hudaning xan-xəripining uluıluıi namayan kılınip, igiliki üzül-kesil hər-nijat kılinoıuqə, Mukəddəs Roh mirasimizning «kapalət»i bolidu»** — «kapalət» toqruluk; bu ayət təwəndiki həkikətlərnı kərsitidu: — (1) Hudaning nijatida, U adəmnı gunahtın kütquzup «hər kılidu»; U kütquzoıan adəm yaki jamaət Uning Əzining «igiliki»dur. «Igiliki» — Hudaning igiliki bolıoan bizlər — roh, jan, tenimizning həmmisidur. (2) bu «hər kılınix» bu dunyada tehi «üzül-kesil» bolmaydu; nijatka erixkən kixilərdə «yengi roh», «yengi kəlb» bolıoinı bilən «yengi tən» tehi bolmaydu; tirilix künidə «yengi tən» «toluk hər kılınix» yaki «üzül-kesil hər kılınix» bolidu. Bu «toluk hər kılınix» ixəngənlərnin «toluk mirasi» bolidu. (3) xu künidə Hudaning xan-xəripining uluıluıi tolimu namayan kılınidu; (4) xu künigiqə, yəni ixəngüqilərnin «toluk miras»ni igiliwelixioıuqə, Mukəddəs Roh hər bir ixəngən adəmnin kəlbidə turup uning oqa bu mirasini tetitip, wujudida mirasning həkikət ikənlikini ispatlap bəridu. Yənə kelip Mukəddəs Rohning ixəngüqininq kəlbidə turıoanlıqininq əzi, uninq kəlgüsində bu miraska qoıum igə bolıdiıoanlıqininq kapitalitidur. Grek tilida «kapalət»ning yənə bir mənisi «wədə üzüki» (yigitning kızı oqa bolıoan wədisigə kapalət süpitidə bərilgən). ■ **1:14** Mis. 19:5; Kan. 7:6; 14:2; 26:18; Rim. 8:23; 1Pet. 2:9. □ **1:15 «xuning bilən, silərnin Rəb Əysa oqa baolıoan etikadinglar wə barlık mukəddəs bəndilərgə bolıoan muhəbbitinglar toqruluk angliıoandin tartip, ...»** — grek tilida -15-ayəttin 23-ayətkiqə bolıoan ayətlər pəkət uzun birlə jümlə bilən ipadıləngən. Qüxünixkə qolaylık bolsun üqün biz uni parqılap tərijimə kılıduq. ■ **1:15** Fil. 1:3; Kol. 1:3; 1Tes. 1:2; 2Tes. 1:3.

xərəpning Igisi boləqan Ata silərning Uni toluq bilixinglaroqa danalıq həm wəhiyni əzləxtürgüqi rohni ata qiloqay, □ 18 xuning bilən silərning qəlbətiki kəzliringlar roxənlixip, Uning qaqirikioqa baqlanoqan ümidning nemilikini, Uning muqəddəs bəndiliridə boləqan xərəplik mirasining kimmətliklikini □ 19 wə Uning ixəngüqi bizlərgə zor küqi bilən qaratqan qudritining həsabsiz büyüklükini bilip yətkəysilər; ■ 20 dəl xu kudrətni U Məsihni əlümdin tirildürüp, ərxlərdə Əzining ong yenida

□ **1:17 «xan-xərəpning Igisi boləqan Ata»** — grek tilida «xan-xərəpning Atisi» — Pawlus xu səz bilən: «Məsih Əysaning Əzi «Hudaning xan-xəripidur» dəp kərsətməkcqi bolsa kerək. **«silərning Uni toluq bilixinglaroqa danalıq həm wəhiyni əzləxtürgüqi rohni ata qiloqay»** — «danalıq həm wəhiyni əzləxtürgüqi rohni ata qilix»: qaysi roh kərsitilidu? Kəzqariximizqə u «Muqəddəs Roh» əməs; qünki Huda ularoqa Muqəddəs Rohni allıqəqan ata qiloqan (13-14). Bizningqə, etiqaqlarning əz rohini kərsitidu. Rosul ularda «danalıq həm wəhiyni əzləxtürgüqi roh» bolsun, dəp dua qilidu. Alayluq, mən birsi üqün «Huda sizgə salamət bir tən ata qiloqay» dəp tilisəm, əməliyəttə uning allıqəqan teni bar, əlwəttə. Ləkin telikim uningda saqlam tən bolsun üqündur. Demək, Pawlusning bu duasining mənisi: «Huda hər birining rohini «danalıq həm wəhiy qəbul qiloqudək bir roh» qilsun, degənliktur. □ **1:18 «Uning muqəddəs bəndiliridə boləqan xərəplik mirasining kimmətlikliki..»** — baxqə birjil tərjimisi: «Uning muqəddəs bəndilirining xərəplik mirasi..». Ləkin bizningqə «Uning qaqirikioqa baqlanoqan ümid», «mirasi» wə 19-ayəttiki «həsabsiz küqi»ning həmmisining əng muhım təripi Hudaqa təwədur, xunga «muqəddəs bəndiliridə boləqan mirasi»ni «Hudaning Əz mirasi» dəp qarəyimiz. «Qoxumqə səz»imizni kərüng. ■ **1:19** Kol. 2:12.

olturoquzoqinida Uningda yurguzgənidi; □ ■
 21 pəkət bu zamandila əməs, bəlki kəlgüsi
 zamandimu Uni barlik həkümranliqtiin,
 hokuktin, küq-kudrəttin, hojayinliqtiin wə
 barlik tiloqa elinidoqan hərəkəndək nam-
 xərəptin kəp üstün qoyoqan; □ 22 barlik
 məwjudatlarni Uning putliri astioqa koyup,
 jamaət üqün Uni həmmigə bax boluxka ata
 kילוan. □ ■ 23 Jamaət bolsa Uning teni, yəni
 həmmiini həmmə jəhəttin Tolduroquqining
 mukəmməl jəwhiridur.■

□ 1:20 «dəl xu kudrətni U Məsihni əlümdin tirildürüp,
 ərxlərdə Əzining ong yenida olturoquzoqinida Uningda
 yurguzgənidi...» — baxka birhil tərjimisi: «Məsihni əlümdin
 tirildürginidə dəl xu kudrətni Uningda yurguzgənidi; wə Uni
 ərxlərdə Əzining ong qolida olturoquzup,...». ■ 1:20 Zəb.
 110:1; Ros. 2:34; 1Kor. 15:25; Kol. 3:1; İbr. 1:3; 10:12;
 1Pet. 3:22. □ 1:21 «pəkət bu zamandila əməs, bəlki
 kəlgüsi zamandimu ... barlik həkümranliqtiin, hokuktin,
 küq-kudrəttin, hojayinliqtiin wə barlik tiloqa elinidoqan
 hərəkəndək nam-xərəp...» — bu yərdə kərsitiwatkini
 məyli yaxxining bolsun, əskining (jin-xəytanlarning) bolsun,
 hərəkəndək «həkümranlik, hokuk, küq-kudrət, hojayinlik wə
 ... nam-xərəplər»ni əz iqigə alidu. Məsihning nami ularning
 həmmisidin üstün turidu. □ 1:22 «barlik məwjudatlarni
 Uning putliri astioqa koyup, jamaət üqün Uni həmmigə bax
 boluxka ata kילוan» — adəmnə həyran kilarliki xuki, muxu
 ayətlərdə Hudaning Məsihni həmmə məwjudatka bax kילוanliki
 jamaətning bəht-bərikiti üqün boloqan, deyilgən. ■ 1:22
 Zəb. 8:6; Mat. 28:18; 1Kor. 15:27; İbr. 2:8. ■ 1:23 Rim. 12:5;
 1Kor. 12:27; Əf. 4:16; 5:23.

2

1 Wə silər bolsanglar, kəbihlikliringlar həm gunahliringlarda ölgən bolup, □ ■
 2 bu dunyaning dəwrigə əgixip, hawaning hokukini tutkan həkümdarəqa, yəni bügünki kündə itaətsizliktin boləqan pərzəntlərnı kutritiwatқан rohқа əgixip, bu ixlarda ilgiri mangoqansilər; □ ■ 3 biz hərberimizmu ilgiri xularning arisida ətlirimizdiki xəhwət-həwəslərdə hayat ötküzgənmiz, ətlirimiz həm öz oy-hiyalimizning haixliriəqa əməl kılıp, baxkılarəqa ohxax, mahiyəttə «qəzəptiki pərzəntlər» boləqanmiz; □ 4 birəq Huda, mol rəhim-xəpkətni kərsətküqi bolup, bizni səygəndə bizgə kərsətkən aləmbəhx mehir-muhəbbiti tūpəylidin, — 5 hətta

□ 2:1 «silər bolsanglar, kəbihlikliringlar həm gunahliringlarda ölgən bolup,...» — adəm gunahning ilkidə bolsa rohiy jəhəttin bir «ölük», «ölgən» bolidu, halas. ■ 2:1 Rim. 5:6; Kol. 2:13. □ 2:2 «bügünki kündə itaətsizliktin boləqan pərzəntlər» — «itaətsizliktin boləqan pərzəntlər» degən ibarə insanning əsli tūp təbiitidə itaətsizlikning barlikini kərsitidu (həmmimiz Adəm'atimizning «itaətsiz təbiiti»gə mirashor bolup tuəqulduq). Lekin «itaətsizliktin boləqan pərzəntlər» Hudaning xəpkiti bilən Hudaning Əzining pərzəntliri bolidu (5-ayətni kərüng). «hawaning hokukini tutkan həkümdar»... «itaətsizliktin boləqan pərzəntlərnı kutritiwatқан roh» — Xəytanni kərsitidu, əlwəttə. ■ 2:2 Yh. 12:31; 14:30; 16:11; 1Kor. 6:11; Əf. 6:12; Kol. 3:7; Tit. 3:3. □ 2:3 «biz hərberimizmu ilgiri xularning arisida ətlirimizdiki xəhwət-həwəslərdə hayat ötküzgənmiz ... mahiyəttə «qəzəptiki pərzəntlər» boləqanmiz» — «qəzəptiki pərzəntlər» ikki bislik ibarə bolup, həm «hərdəim qəzəpkə tolup yürəgən adəmlər» həmdə «(Hudaning) qəzəp künigə bekitilgən adəmlər»nimu kərsitidu.

itaətsizliklərdə ölgən waқtimizdimu, bizgə Məsih bilən billə jan kirküzüp (mehir-xəpkət bilən kütкuzuldunglar!), □ ■ 6 bizni Uning bilən billə tirildürüp, ərxlərdə Məsih Əysa bilən billə olturoқuzoқan; 7 məksiti kəlgüsi zamanlarda Uning Məsih Əysada bizgə қaritiloқan mehribanliki bilən ipadiləngən xapaitining xunqə oқayət zor ikənlikini kəsitixtin ibarəttur; 8 qünki silər xəpkət bilənla ixənq arkilik kütкuzuldunglar. Bu ix özünqlardin kəlgən ix əməs, bəlki Hudadin kəlgən iltipat, □ ■ 9 u zadila adəmlərninğ əməl-əјridin kəlməydu, bu həm heqkimning mahtanmasliki üqündur. ■ 10 Qünki biz Hudaning ixligen һüniridurmiz, һəyrһaһ ixlar üqün Məsih Əysada yaritiloқanmiz; Huda əsli bizning ularda mengiximiz üqün bu ixlarni aldin'ala

□ 2:5 «**həтта itaətsizliklərdə ölgən waқtimizdimu, bizgə Məsih bilən billə jan kirküzüp (mehir-xəpkət bilən kütкuzuldunglar!),...**» — «Məsih bilən billə jan kirküzüp (janlandurup)...» degənlik nemə bildüridu? Məsih Əysa ölgəndə, Huda Uningoқa etikad baoqlioқuilarni Uning bilən təng ölgən, U əlümdin tirilgəndə Uning bilən təng tirilgən dəp hesablioқan. «Қoxumqə səz»imizni kəring. **«(mehir-xəpkət bilən kütкuzuldunglar!)»** — Pawlus muxu yərdə Əfəsuslукlarni riobətləndürüxtə bək һayajanlinip ketip, tuyuksiz 8-ayəttiki «silər xəpkət bilənla ixənq arkilik kütкuzuldunglar!» degən gəpkə өtүp ketidu. ■ 2:5 Ros. 15:11; Rim. 6:8; 8:11; Kol. 3:1, 3; Tit. 3:5. □ 2:8 **«qünki silər xəpkət bilənla ixənq arkilik kütкuzuldunglar»** — bu «kütкuzulux» һayat(-mamat)liktiki addiy һətərlərdin əməs, bəlki һətərninğ һətiri boloқan gunahın kütкuzulup mənngü һayatқа erixixtin ibarət. ■ 2:8 Mat. 16:17; Əf. 1:19. ■ 2:9 Rim. 3:27; 1Kor. 1:29.

təyyarlioqanidi.■

11 Xunga silər əslidə ətliringlaroqa اساسən «yat əllər» dəp hesablanoqininglarni, — insanning qoli bilən ətliridə «hətnə qilinoqanlar» dəp ataloqanlar tərpidin «hətnisiz» dəp ataloqanliqinglarni,□ 12 xundakla xu qaoqda Məsihsiz bolup, Israilning pukraliқining sirtida turup, wədilərnə elip kəlgüqi əhdilərnə yat bilip, bu dunyada ümidsiz həm hudasiz yaxioqininglarni esinglarda tutunglar; □ ■ 13 lekin əsli yiraqlarda boloqan silər hazır Məsihning qeni arkilik yekin qilindinglar; 14 qünki U bizning inaklikimizdur, U ikki tərəpni bir kilip otturidiki ara tamni qekiwətti; ■ 15 yəni, Əz ətliri arkilik əqmənlikni tügutip, bəlgilimilərnə kərsətkən, əmrlərnə yətküzgən qanunni bikar kilip, ikki tərəpni Əzidə yengi bir adəm kilip yaratti, xuning bilən inaklikni

■ 2:10 2Kor. 5:17; Əf. 1:4; 4:24; Tit. 2:14.

□ 2:11 «silər əslidə ətliringlaroqa اساسən «yat əllər» dəp hesablanoqininglar» — «ətliringlaroqa اساسən» yaki «ətlik kəzqaraxqə». «insanning qoli bilən ətliridə «hətnə qilinoqanlar» dəp ataloqanlar tərpidin «hətnisiz» dəp ataloqanliqinglar» — demək, Yəhudiylar tərpidin «hətnisiz» dəp ataloqanlar. Injil boyiqə «həqiqiy hətnə» əttə əməs, roq-kəlbətə boluxi kerək. Demək, kəlb-roq barliq xəhsiy arzu-həwəslər, bu dunyaoqa təwə barliq ezitkuluktin «kesiwetilir», Hudaqoq ibadət qilixqə ərkin qilinidu. Mundak «roqiy hətnə» «adəmning qoli» bilən əməs, pəkət Hudaning Muqəddəs Rohi arkilik bolidu. □ 2:12 «...wədilərnə elip kəlgüqi əhdilərnə yat bilip...» — «wədilər» bolsa Hudaning wədiliri, əlwəttə. ■ 2:12 Rim. 9:4. ■ 2:14 Yəx. 9:5; Mik. 5:4; Yq. 16:33; Ros. 10:36; Rim. 5:1; Kol. 1:20.

apiridə kildi; □ 16 krestkə mihlinip muxuning wasitisi bilən əqmənlikni kətl kılıp, ikkisini bir təndə Huda bilən əpləxtürdi; □ 17 andin U kelip, yiraqlarda turoqan silərgimu inaklık hux həwirini jakarlidi, yekindikilərgimu inaklıkni jakarlidi. □ ■ 18 Qünki hər ikkimizning Uning

□ 2:15 «yəni, Öz ətliri arkilik əqmənlikni tügitip, bəlgilimilərnı kərsətkən, əmrlərnı yətküzgən qanunni bikar kılıp, ikki tərəpni Əzidə yengi bir adəm kılıp yaratti, xuning bilən inaklıkni apiridə kildi» — «Məsih Öz ətliri arkilik ... qanunni... bikar kılıp» — Yəhudiy jamaət həm Hudani tonumaqçı boləqan «yat əllər»ning dostlukta boluxioqa əng qoşq tosaləju, xuningdək hətta əqmənlikni pəyda kıləqan amil bolsa dəl Huda Musa pəyoqəmbərgə quxürgən Təwrat qanunidiki bəlgilimilər idi. «Qoxumqə səz»imizdə biz bu bəlgilimilər üstidə tohtilimiz. «Yengi bir adəm» — Məsih wə jamaət, yəni bir bax bir tən bolidu (Məsih bax, jamaət tən bolidu). □ 2:16 «krestkə mihlinip muxuning wasitisi bilən əqmənlikni kətl kılıp, ikkisini bir təndə Huda bilən əpləxtürdi» — «bir təndə» bolsa Əzining krestkə mihlanəqan teni. Bu tən hazır tirilgəndin keyin Əzi bilən jamaəttin tərki b tapqan tən boldi. «Kirix səz»imizdiki «jamaət» toqruluk məzmunlarnı kərüng. □ 2:17 «andin U kelip, yiraqlarda turoqan silərgimu inaklık hux həwirini jakarlidi, yekindikilərgimu inaklıkni jakarlidi» — «U (Məsih) kelip.. silərgimu...hux həwərnı jakarlidi».... muxu ixta biz Əysa Məsihning «Əz teni boləqan jamaət» bilən bir boləqanlikimizni kərimiz. Məsih Əysa Yəhudiy həlkigə hux həwərnı jakarlıqəndin keyin, krestkə mihlinip, kəmülüp, tirilgən; andin ərxkə kətürülgən. U qandaqmu «silərgə («yiraqlarda turoqanlar»oqa, yəni Yəhudiy əməslərgə) kəldi»? Jawab Injildiki «Rosullarning paaliyətliri»də kərülidu. Əysaning əqliri, jamaitidikiliri baxqılaroqa hux həwərnı yətküzgəndə, U Əzi ular arkilik muxu ixni kılıdu. Qünki jamaət Əzining tenidur. Məsilən, «Ros.» 1:1-2, 9:4-5 wə izahətlarnı kərüng. «Yəkin turoqanlar» yənə Yəhudiyılarnı kərsitidu, əlwəttə. ■ 2:17 Yəx. 57:19; Əf. 3:12.

arkilik bir Rohta Ata aldioğa kirix hokukimiz bardur. ■ 19 Xunga xuningdin baxlap silər musapirlar, yağa yurttikilər əməs, bəlki muqəddəs bəndilərgə wətəndax bolisilər, Hudaning öyidikiliridin bolisilər; ■ 20 silər rosullar wə pəyoqəmbərlər boləqan ulning üstigə qurulmaqtisilər; binaning «burjək texi» bolsa Əysa Məsih Özidur; □ ■ 21 Uningda pütkül bina puhta jipsilaxturulup, Rəbdə muqəddəs bir ibadəthana boluxğa əsüp barmaqta. □ ■ 22 Silərму *qoxulup* Uningda Hudaning bir turaloqusi boluxğa Rohta birləxtürülüp qurulmaqtisilər. □

3

¹ Xu səwəbtin silər «yat əldikilər» üqün Məsih

■ 2:18 Yh. 10:9; 14:6; Rim. 5:2; Əf. 3:12; Ibr. 10:19.

■ 2:19 Gal. 6:10.

□ 2:20 «**silər rosullar wə pəyoqəmbərlər boləqan ulning üstigə qurulmaqtisilər**» — yaki, «silər rosullarning wə pəyoqəmbərlərnin ulining üstigə qurulmaqtisilər». «**silər rosullar wə pəyoqəmbərlər boləqan ulning üstigə qurulmaqtisilər; binaning «burjək texi» bolsa Əysa Məsih özidur**» — «qoxumqə sez»diki «rosullar wə pəyoqəmbərlər» üstidiki muzakirimizni kərüng. ■ 2:20

Yəx. 28:16; Mat. 16:18; 1Kor. 3:9,10; 1Pet. 2:4; Wəh. 21:14

□ 2:21 «**Uningda pütkül bina puhta jipsilaxturulup, Rəbdə muqəddəs bir ibadəthana boluxğa əsüp barmaqta**» — «Rəbdə» «Məsih Əysaning Özidə». 22-ayəttə «Rəbdə» «Uningda» dəp elinidu. ■ 2:21 1Kor. 6:19; 2Kor. 6:16; Əf. 4:16.

□ 2:22 «**Silərму qoxulup Uningda Hudaning bir turaloqusi boluxğa Rohta birləxtürülüp qurulmaqtisilər**» — «Roh» — Muqəddəs Roh, Hudaning Rohi.

Əysaning məhbusi boləan mənki Pawlus —
 □ ■ 2 (silər bəlkim manga tapxuruloəan, silərgə
 Hudaning xəpkitini elip baridoəan oəjidarlikim
 toəruluk, ■ 3 yəni Uning manga wəhiy bilən sirni
 ayan kəloəanlikə toəruluk həwərdar boluxunglar
 mumkin (mən bu toərisida ilgiri az-paz
 yazəanidim; □ ■ 4 silər uni oquəininglarda,
 Məsihning siri toəruluk yorutuləanlikimni
 bilip yetisilər) 5 ilgiriki dəwrlərdə bu sir
 insan baliliriəa Uning mukəddəs rosulliri wə
 pəyoəəmbərlirigə Roh arkilik həzirkidək enik

□ **3:1 «Xu səwəbtin silər «yat əldikilər» üçün Məsih Əysaning məhbusi boləan mənki Pawlus —....»** — «Məsih Əysaning məhburi» — Pawlus bu məktupni yazəanda Rimdiki bir türmidə yatattı. Xühisizki, rimliklar Pawlusni «bizning məhbusimiz» dəp oylaytti — ləkin Pawlus ixka baxkiqə qaraytti. Rimliklarning uni kəloəa elip türmigə taxliəini Hudaning iradisi bolup, xu ix bilən yat əllərdin boləan ixəngüqilərnin kəp payda kəridioəanlikioəa Pawlusning kəzi yətkən; xuning bilən Pawlus: «silər yat əldikilər üçün» eytkənda, mən «rimliklarning məhbusi» əməs, bəlkə «Məsihning məhbusi» mən» dəydu. Əməliyəttə Pawlusning bu səzli ri 14-ayəttə dawəmlixidu. 2-13-ayətlərnin həmmisi «tirnək iqigə» elinəan. ■ **3:1** Ros. 21:33; Əf. 4:1; Fil. 1:7,13,14,16; Kol. 4:3; 2Tim. 1:8; Flm. 1. ■ **3:2** Ros. 13:2; Rim. 1:5; Əf. 3:8. □ **3:3 «yəni Uning manga wəhiy bilən sirni ayan kəloəanlikə toəruluk həwərdar boluxunglar mumkin (mən bu toərisida ilgiri az-paz yazəanidim...)»** — mumkinqilə bərkə, «mən yənə bu toərisida ilgiri az-paz yazəanidim» degən səz bolsa uning məzkur məktuptiki 1-bab 9-ayəttə «Məsihning siri» toəruluk yazəan səzli ri ni kərsitidu; bizningqə u uning Əfəsusluklaroqa ilgiri yazəan bir hetini kərsitidu. ■ **3:3** Ros. 22:17,21; 26:16,17; Rim. 16:25; Gal. 1:11,12.

wəhiy kilingandək, ayan kilingan əməs. □ ■
 6 Demək, hux həwər arkilik «yat əldikilər»din boləlanlarmu ortaq mirashorlar, təndiki ortaq əzalar, Məsih Əysada boləlan wədidin ortaq bəhrimən boləuqilar bolidu; □ 7 Hudaning xəpkiti manga elip kəlgən iltipat bilən, Uning küq-kudritining yürgüzülüxi bilən, mən bu ixka hizmətkar kilip təyinləndim; ■ 8 manga — mukəddəs bəndiliri iqidiki əng təwinidinmu təwən boləlan manga muxu iltipat, yəni əllər arisida Məsihning mələqligüsiz baylikliri

□ 3:5 «... rosulliri wə pəyoqəmbərlirigə Roh arkilik hazırkidək enik wəhiy kilingandək...» — «Roh» — Hudaning Rohi, Mukəddəs Roh, «ilgiriki dəwrlərdə bu sir insan baliliriə uning mukəddəs rosulliri wə pəyoqəmbərlirigə Roh arkilik hazırkidək enik wəhiy kilingandək, ayan kilingan əməs» — rosulning sezliri intayin zildur. U Məsih wə jamaət toqruluk bu sir ilgiriki dəwrlərdə kət'iy ayan kilingan qaləlan əməs, dəp puritidu; əməliyəttə bolsa Təwrattiki pəyoqəmbərləning bəzi bexarətliridə həm Təwratta hatiriləngən bəzi wəkələrdə bu sir puritilip oqil-pal kərunidu.

■ 3:5 Ros. 10:28. □ 3:6 «demək, hux həwər arkilik...» — «hux həwər» — oqurmənləning esidə bolux kerəkki, «Injil» degən söz dəl «hux həwər» degən mənide. «demək, hux həwər arkilik «yat əldikilər»din boləlanlarmu ortaq mirashorlar, təndiki ortaq əzalar, Məsih Əysada boləlan wədidin ortaq bəhrimən boləuqilar bolidu» — Yəhudiy əməsləning «ortaq mirashor» boləlanliqi «ixəngüqi Israil bilən ortaq mirashor» boləlanliqini kərsitidu; «tən» muxu yərdə Məsihning teni, yəni jamaətni kərsitidu. ■ 3:7 Əf. 1:19; Kol. 2:12.

toʻqiruluk hux həwər jakarlax □ ■ 9 wə xundakla həmmiini yaratqan Hudada yoxurun bolup kəlgən bu sirning qandak əməlgə axuruluxi toʻqiruluk həmməylənni yorutux hizmiti amanət qilindi. ■ 10 Buning məksiti ərxlərdə boləqan həkümranlaroqa həm həkuklaroqa Hudaning kəp tərəplimilik danaliki jamaət arkilik hazir axkarə qilinixtin ibarəttur. □ ■ 11 Bu ix bolsa, Uning Məsih Əysa Rəbbimizdə ijra qilinoqan mənngülük muddiasi boyiqidur; □ 12 Uning ixənq-sadiklikı arkilik biz jasarətkə həm Hudaning aldioqa hatirjəmlık bilən kirix həkukioqa igə bolduk; ■ 13 xuning üqün silərdin ətünimənki, mening silər üqün tartqan japa-jəbirlirim tüpəylidin pərixan bolmanglar; qünki

□ **3:8 «əllər arisida Məsihning mөлqərligüsiz bayliqliri toʻqiruluk hux həwər jakarlax»** — «əllər» Muqəddəs Kitabta daim deyilgəndək, «Yəhudiy əməslər», «yat əlliklər»ni kərsitidu.

■ **3:8** Ros. 9:15; 13:2; 22:21; 1Kor. 15:9; Gal. 1:16; 2:8; 1Tim. 2:7; 2Tim. 1:11,15. ■ **3:9** Yar. 1:3; Zəb. 33:6; Yh. 1:3; Rim. 16:25; Əf. 1:9; Kol. 1:16, 26; 2Tim. 1:10; Tit. 1:2; Ibr. 1:2; 1Pet. 1:20.

□ **3:10 «Buning məksiti ərxlərdə boləqan həkümranlaroqa həm həkuklaroqa Hudaning kəp tərəplimilik danaliki jamaət arkilik hazir axkarə qilinixtin ibarəttur»** — «ərxlərdə boləqan həkümranlar» həm həkuklar bəlkim həm pərixtilər wə yanə jin-xəytanlarni kərsitidu (6:12ni kərüng). ■ **3:10** 1Pet. 1:12.

□ **3:11 «Uning Məsih Əysa Rəbbimizdə ijra qilinoqan mənngülük muddiasi boyiqidur»** — baxqa birhil tərjimisi bolsa «Uning Məsih Əysa Rəbbimizdə nixan qilinoqan mənngülük muddiasi boyiqidur». ■ **3:12** Yh. 10:9; 14:6; Rim. 5:2; Əf. 2:18; Ibr. 10:19.

bu ix silərnin xan-xəripinglar bolidu). □ ■

14 Mən xu səwəbtin tizlirimni Atioqa pükimənki, □ 15 (asman-zemindiki barliq atilik munasiwətlər Uningdin «ata» namini alidu) □ 16 U Öz xan-xəripidiki bayliqlar bilən, Rohi arkilik silərni iqqi dunyayinglarda küqləndürgəy; □ ■ 17 xuning bilən Məsih kəlbinglarda ixənq arkilik turup, silər mehirmuhəbbət iqidə yiltiz tartoqan, ul selinoqan, ■ 18-19 barliq mukəddəs bəndilər bilən billə Məsihning muhəbbitining kəngliki, uzunluqi, qongkurluqi wə egizlikini qūxinip

□ 3:13 «xuning üqün silərdin ətünimənki, mening silər üqün tartqan japa-jəbirlirim tüpəylidin pərixan bolmanglar; qünki bu ix silərnin xan-xəripinglar bolidu» — bu ayətnin üq mümkinçiligi bar mənisi toqruluk «koxumqə sez»imizni kərunq. ■ 3:13 Fil. 1:14; Kol. 1:24; 1Tes. 3:3.

□ 3:14 «xu səwəbtin ...» — 1-ayətnin dawami. «mən xu səwəbtin tizlirimni Atioqa pükimənki, ...» — «Ata» Huda, əlwəttə. Bəzi kona kəqürmilərdə «Xu səwəbtin tizlirimni Rəb Əysa Məsihning Atisioqa pükimənki,...» deyilidu. □ 3:15 «asman-zemindiki barliq atilik munasiwətlər Uningdin «ata» namini alidu» — bu səznin əhmiyiti bəlkim xuki, Huda «Ata» boləqandin keyin, asman-zeminni «atilik», yəni «ata-balilik» (məyli insanlar arisida bolsun, həywanlar arisida bolsun yaki həttə əsümlüklər arisida bolsun) munasiwətlər bilən tolduroqan. Pawlus, Huda Əzining atilik muhəbbitini muxu kəpligən munasiwətlər bilən ispatliməqçi boləqan yərdə, mən Uning pərzənti bolux süpitim bilən, Uningdin muxundəq bəyüq tiləkni tolimu ixənq bilən tiləymən, deməqçi. □ 3:16 «U Öz xan-xəripidiki bayliqlar bilən, Rohi arkilik silərni iqqi dunyayinglarda küqləndürgəy» — «iqqi dunya» grek tilida «iqqi adəm» — bu ibarə adəmning rohinə, kəlbini, «iqqi dunya»sini kərsitidu. ■ 3:16 Əf. 6:10. ■ 3:17 Kol. 2:7.

igiliwaloqaysilər; yəni adəmning bilip yetixidin həssiləp exip qüxidiqan Uning muhəbbitini bilip yətkəysilər, xuningdək Hudaning mukəmməl jəwhiri bilən tolduruləqaysilər.

□ 20 Əmdi iqimizdə yürüzidiqan kudriti boyiqə barlik tilikimiz yaki oyliqanlirimizdinmu həddi-həsabsiz artuq wujudқа qikirixқа қadır Boluqıqıа, — ■ 21 Uningoqa dəwrđin dəwrgıqə, əbədil'əbədgiqə jamaəttə Məsih Əysa arkilik xan-xərəp boləy! Amin!

4

1 Əmdi xu səwəblərdin, Rəbning məhbusi boləqan mənki, *Hudaning* silərnı qakiroqan *büyük* qakirikioqa layıq həlda mengixliringlarnı ətünimən, ■ 2 həmmə ixta kəmtərlik wə yuwax-mulayimlik bilən, səwrqanlik bilən, bir-biringlaroqa muhəbbət iqidə kəng qorsak

□ 3:18-19 «barlik mukəddəs bəndilər bilən billə Məsihning muhəbbitining kəngliki, uzunluqi, qongkurluqi wə egizlikini qüxinip igiliwaləqaysilər; yəni adəmning bilip yetixidin həssiləp exip qüxidiqan uning muhəbbitini bilip yətkəysilər, xuningdək Hudaning mukəmməl jəwhiri bilən tolduruləqaysilər» — oqurmənlər dikqət kiliduki, bu uluq ixlar üqün, bolupmu muhəbbətnı toluq igiliwelix üqün Hudaning Rohı arkilik kəlgən küq-kudrət tolimu kerəktur (16-ayətnı kərüng). ■ 3:20 Rim. 16:25.

■ 4:1 Yar. 17:1; 1Kor. 7:20; Fil. 1:27; Kol. 1:10; 1Tes. 2:12.

bolup, □ ■ 3 inak-hatirjəmlikning rixtisi bilən, Rohta boloqan birlikni tutuxka intilixinglarni *ətünimən*. □ 4 Tən birdur, Roh birdur, — huddi qakiriləninglarda, ohxax bir arzu-ümidkə qakiriləninglardək, — 5 Rəb birdur, iman-etikad birdur, qəmüldürülux birdur, ■ 6 həmmening Huda'Atisi birdur; U bolsa həmmidin üstün turoquci, həmmi yürgüzgüci wə həmmimizning iqidə Boloquqidur. □ 7 Xundaktimu hazir hərberimizgə Məsihning iltipatining əlqimi boyiqə xəpkət təkdin qilinotandur; ■ 8 xunga, mukəddəs kitabta *Huda* eytkinidək: —

«U yukirioqa kətürüldi,

Insanlarni tutkun qiləuqilarni U Əzi əsir qilip elip kətti,

□ 4:2 «**həmmə ixta kəmtərlik wə yuwax-mulayimlik bilən, səwrqanlik bilən...**» — Injilda «yuwax-mulayimlik»ning alahidiligi bar; u bolsimu qorqunqin küqlüklərgə yol koyidoqan ajizlik əməs, bəlki Hudaning yolida talax-tartixlardin qol üzux, Hudaning həmmə ixlirimizni zorawanliksiz, jedəlsiz toqra orunlaxturuxioqa iman baqlaxtur; muxundak pozitsiyə mulayim, yuwaxlik bilən bildürülidu. ■ 4:2 Kol. 1:11; 3:12; 1Tes. 5:14. □ 4:3 «... **Rohta boloqan birlikni tutuxka intilixinglarni ətünimən**» — «Rohta» — Hudaning Rohida, Mukəddəs Rohta. ■ 4:5 Qan. 4:39; Mal. 2:10; 1Kor. 8:4, 6; Luqa 12:50 □ 4:6 «**həmmimizning iqidə Boloquqidur**» — bəzi kona kəqürmilərdə «həmmening iqidə Boloquqidur» (yaki «həmmening iqididur» yaki «həmminglarning iqidə Boloquqidur») deyilidu. 4-7-ayətlər kərsətkən birliklər toqruluk «koxumqə səz»imizdə kişiqə muzakirə qilimiz.

■ 4:7 Rim. 12:6; 1Kor. 12:11; 2Kor. 10:13; 1Pet. 4:10.

Həm insanlaroqa iltipatlarni təkdım kıldı». □ ■

⁹ Əmdi «kötürülgən» zat bolsa, *awwal* yərning tegigə qüxkən zatning Əzi əməsmu? □ ■

¹⁰ Qüxkən zat bolsa barlıq ərxlərdin yukiriyoqa kötürülgənning dəl Əzidur; kötürülüşining məksiti, aləmning barlıqini tolduruxtin ibarət; ¹¹ Xunga, bəzilərnı rosullar, bəzilərnı pəyoqəmbərlər, bəzilərnı hux həwərqilər, bəzilərnı baqqıuqi wə yaki təlim bərgüqilər kılıp

□ **4:8 «xunga, Muqəddəs Kitabta Huda eytkinidək: — «U yukiriyoqa kötürüldi, insanlarni tutqun kılıoquqılarni U Əzi əsir kılıp elip kətti, həm insanlaroqa iltipatlarni təkdım kıldı»»** — rosul Pawlus bu səzlıridə «Zəbur»diki 68:18ni nəkil kəltürüp tüp mənini yəkünlığən. «Yukiriyoqa kötürüldi» Məsihning ölümdin tirilip ərxlərgə kötürülgənlikini kərsitidu. U ərxtin Əzigə ixəngənlərgə Muqəddəs Rohni əwətip hərhil iltipatlarni təkdım kıldı wə xuningdək həzırmu təkdım kılmaқта. Bu əjayib bexarətning mənisini toluqraq tonux üqün biz «Zəb.» 68:18gə qoxқан izahatni kəring. ■ **4:8**

Zəb. 68:18 □ **4:9 «Əmdi «kötürülgən» zat bolsa, awwal yərning tegigə qüxkən zatning Əzi əməsmu?»** — Məsihning «yərning tegigə (grek tilida «təglirigə») qüxkən»liki nemini kərsitidu? «Zəb.» 139:15ni kəring. Bu Zəburdiki küy boyiqə «yərning təgliri» bolsa insanning tüp təbiiti xəkilləndürülgən jay bolup, Məsihning «yərning təglirigə qüxüx»i bəlkim dəl insanning təbiitining tüp məsilisini, yəni gunahlıq mahiyitimizni üzül-kesil bir tərəp kılıxi üqün idi. Xunga bizningqə bu ibarə Məsih krestkə mihlinixning qongqur azablirida bir tərəp kılıoqan ixlarni kərsitidu; bəzi alimlar, Məsihning «qüxkənliki», ölümdin keyin rohining təhtisaraoqa qüxkənlikini kərsitidu, dəp qaraydu. Buningmu mumkinqılıki bar. ■ **4:9** Yh. 3:13; 6:62; Zəb. 139:15

təyinligən dəl Əzidur. □ ■ 12 Bularning məqsiti mukəddəs bəndiləni hizmət wəzipisigə, jümlidin Məsihning tenini kərup qikixka qorallandurup kamalətkə yətküzüxtin ibarət; □ ■ 13 wəzipə həmmimizning etikadta həm Hudaning Oqlini toluq tonuxta birlikkə keliximizgiqə, kamil adəm bolup yetixip qikiximizoiqə, — yəni Məsihning mukəmməl jəwhiri gəwdiləngən kəddi-kamət əlqimigə yetiximizgiqə dawamlaxturulmaqta; 14 xundak boləanda, yənə gədək balilardin bolmay, adəmləning kuwlukidin oylap qikқан aldəmqi niyət-pilanliri bilən, ularning hiylə-nəyringidin

□ 4:11 «Xunga, bəziləni rosullar, bəziləni pəyoqəmbərlər, bəziləni hux həwərqilər, bəziləni bakkuqi wə yaki təlim bərgüqilər kəlip təyinligən dəl Əzidur» — okurmənlər diqqət kəliduki, bu ayəttə eytiləqan sowəqatlar (8-ayətni kəring) «rohəy iltipatlar» əməs, bəlki «rohəy iltipatlar»oqa igə boləqan rohəy adəmlərdur. Məsih muxundak adəmləni jamaiti wə dunyani bərikətləx üqün təyinləydu. ■ 4:11 1Kor. 12:28. □ 4:12 «mukəddəs bəndiləni hizmət wəzipisigə, jümlidin Məsihning tenini kərup qikixka ...» — «jümlidin» — yaki «yəni» dəp qüxəngili bolidu. «Bularning məqsiti mukəddəs bəndiləni hizmət wəzipisigə, jümlidin Məsihning tenini kərup qikixka qorallandurup kamalətkə yətküzüxtin ibarət» — demək, rosullar, pəyoqəmbərlər, hux həwərqilər, bakkuqilər wə təlim bərgüqilər (11-ayət)ning wəzipisi Məsihning teni boləqan jamaətni Hudaning toluq hizmitini kəlix üqün qorallanduruxin ibarəttur. Hudaning hizmitini kəlidioqan bu «rohəniy adəmlər»la əməs, bəlki pütkül jamaətning həmmə əzaliri əz roli boyiqə wəzipisigə əməl kəlix kerəktur. «Kərup qikix» degən ibarə toqruluk «kərix səz»imizni kəring. Grek tilida «qorallandurup kamalətkə kəltürüx» birlə səz bilən ipadilinidu. ■ 4:12 Rim. 12:5; 1Kor. 12:27; Əf. 1:23; 5:23; Kol. 1:24.

qıkkān təlimatining dolqunliridin urulup, uning hərəhil xamilida uyak-buyakka uqurulup kətməymiz; ■ 15 əksiqə, mehır-muhəbbət iqidə turup həkikətkə berilip ix kərüp, beximiz bolōan Məsihkə baqlinixta hərə jəhəttin əsüp yetilidiōan bolimiz; □ ■ 16 Uningdin pütkül tən, əzaliri bir-birigə jipsilaxturulup, ozukluk təminligüqi hərbir əgə arkilik bir-birigə tutaxturulup, hərbir əzaning əzigə has əlqəngən wəzipini ətixi bilən baroanqə əstürölüp, muhəbbət iqidə əz-əzini kurup qıkkixkə ixliməktə. □ ■

17 Xunga xuni eytimənki, Rəbtə uni tapilaymənki, yat əllərningkidək, yəni ularning əz oy-pikirlirining bimənilikidə mangojinidək mengiwərməslikinglar kerək; ■ 18 ular kəlbining kattiklikidin kelip qıkkān bilimsizlik tūpəylidin, Hudaning həyatidin ada-juda kəlinip, qūxənqisi karangoqulixip kətkən, ■ 19 ar-nomusni taxliwetip, nəpsaniyətqiliki awup hərəhil iplasliklarni yürgüzüxkə, kəyp-sapaqə berilgən. 20 Əmma silər bolsanglar,

■ 4:14 Mat. 11:7; 1Kor. 14:2. □ 4:15 «... beximiz bolōan Məsihkə baqlinixta hərə jəhəttin əsüp yetilidiōan bolimiz» — səzmusəz tərjimisi: «... beximiz bolōan Məsihkə baqlinixta Uningoqa (yaki «Uning iqidə») hərə jəhəttin əsüp yetilidiōan bolimiz». Demək, «allıkaqan uning tenining bir əzasi bolōan haldə ... dawamlıq əsidiōan...». ■ 4:15 Əf. 5:23; Kol. 1:18. □ 4:16 «Uningdin pütkül tən, əzaliri bir-birigə jipsilaxturulup, ozukluk təminligüqi hərbir əgə arkilik bir-birigə tutaxturulup...» — «putkül tən» — jamaəttur. ■ 4:16 Rim. 12:5; 1Kor. 12:27; Əf. 2:21. ■ 4:17 Rim. 1:9, 18; 1Pet. 4:3. ■ 4:18 1Tes. 4:5.

Məsihni xundak yolda əginip tonuqan əməssilər — ²¹ (həqiqətning Əysada bolqinidək, uni həqiqətən angliqan, uningda əgitilgən bolsanglar) — ²² demək, ilgiriki turmuxunglaroqa has bolqan, aldəmqi arzu-həwəslərgə əgixip özini buloqiuqı «kona adəm»ni seliwetip, □ ■ ²³ oy-zehninglarning roħida yengilinip, ²⁴ Hudaning ohxaxliqoqa اساسən, həqiqəttin qıkkən həkkaniylikta wə pak-muqəddəslikta yaritilqan «yengi adəm»ni kiyiwelixinglar kerəktur. ■

²⁵ Xuning bilən yaloqanqilikni seliwetip, hər birimiz öz yeqinlirimiz bilən həqiqətəni səzlixəyli; qünki biz bir-birimizgə nisbətən bir tənning əzaliridurmiz. ■

²⁶ «Aqqıqlininglar, əmma gunah kilmanglar»; oqəzipinglar kün patquqə dawam etiwərmisun; □ ■ ²⁷ yaki Iblisqa heq orun qoyup

□ **4:22 «ilgiriki turmuxunglaroqa has bolqan, aldəmqi arzu-həwəslərgə əgixip özini buloqiuqı «kona adəm»ni seliwetip, ...»** — «kona adəm» toqruluk «Rim.» 6:6 wə izahətini kərüng. ■ **4:22** Kol. 3:9; Ibr. 12:1; 1Pet. 2:1.

■ **4:24** Rim. 6:4; Kol. 3:10; 1Pet. 4:2. ■ **4:25** Zək. 8:16. □ **4:26 «Aqqıqlininglar, əmma gunah kilmanglar»** — «Zək.» 8:16, «Zəb.» 4:4. Bu ayət 25-ayəttiki «həqiqətəni səzlixəyli» degən söz bilən baqlıqtur. Bir tərəptin aqqıqlinixka tegixlik səwəbi bolup turup gəp kilmisa gunah bolidu; yənə bir tərəptin aqqıq adəmni gunahqa baxliximu mumkin, xu tərəptinmu həzi boluxi kerək. Xunga «Aqqıqlininglar, əmma gunah kilmanglar» deyilidu. **«oqəzipinglar kün patquqə dawam etiwərmisun»** — yənə birhil tərjimisi: «Aqqıqlaxning səwəbi kün patquqə dawamlixiwərmisun». Əgər bu tərijimə toqra bolsa, adəm uningqə zadi qandak əməl qilixi kerək? — bizningqə bu tərijimə məntiqə uyoqun əməs. ■ **4:26** Zəb. 4:4

bərmənglar. □ ■

28 Ooqri ikkinqi ooqrilik qilmisun; əksiqə u mehnət kilip ikki koloqa tayinip həlal ix kilsunki, həjiti boləqanlaroqimu bəlüp bərgüdək öz tapqini bolsun. ■

29 Aozinglardin həqkəndəq iplas səz qikmisun, pəkət anglioquqilaroqa xəpkət yətsun üqün, ehtiyajka uyoqun wə adəmni kurup qikidioqan səzləni eytinglar. ■ 30 Hudaning Mukəddəs Rohioqa azab bərmənglər; qünki silər Uning bilən hər-nijat küni üqün məhürləngənsilər; □ ■ 31 özünglardin hərəkəndəq əq-adawət, aqqiq-oəzəp, kəhr, jedəl-majiralar, til-ağanət həmdə hərhil qara niyətləni neri qilinglar; ■ 32 bir-biringlaroqa məhriban, yumxaq dillik bolup, Huda Məsihtə siləni kəqürüm qiloqinidəq bir-birininglarni kəqürüm qilinglar. □ ■

□ **4:27** «yaki Ibliska həq orun koyup bərmənglar» — «Iblis» — Xəytan. ■ **4:27** Yak. 4:7; 1Pet. 5:9. ■ **4:28** Ros. 20:35; 1Tes. 4:11; 2Tes. 3:8,12. ■ **4:29** Mat. 12:36; Əf. 5:3, 4. □ **4:30** «qünki silər Uning bilən hər-nijat küni üqün məhürləngənsilər» — «hər-nijat küni» — 1:14diki izahətəni kərunq. ■ **4:30** Luqa 21:28; Rim. 8:16,23; 2Kor. 1:22; 5:5; Əf. 1:13,14. ■ **4:31** Kol. 3:19. □ **4:32** «Məsih bizni səyüp, Özini biz üqün Hudaqoqa huxpurak süpitidə hədiyə-qurbanlik boluxka atap pida qiloqəndəq silərmu muhəbbət iqidə menginglar» — «huxpurak süpitidə hədiyə-qurbanlik» muxu yərdə (barliqi Hudaqoqa atap kəydürülgən) «kəydürmə qurbanlik» kəzdə tutulidu. ■ **4:32** Mat. 6:14; Mar. 11:25; Fil. 2:1; Kol. 3:12,13.

5

(Dawami)

1-2 Xunga Hudaning sөyümlük pərzəntliridin bolup, Uni ülgə qilinglar; həmdə Məsih bizni sөyüp, Özini biz üqün Hudağa huxpurak süpitidə hədiyə-kurbanlık boluxka atap pida kiloqandək silərmu muhəbbət iqidə menginglar.■ 3 Əmma mukəddəs bəndilərgə layik həlda, buzukluk, hərқandək paskinilik yaki nəpsaniyətqilik aranglarda hətta tiləqimu elinmisun;■ 4 Xundaqla iplaslik, əhmikanə paranglar yaki qakina qakqaklarmu tilinglarğa elinmisun — bularmu muwapik əməstur — bəlki aqzinqlardin təxəkkürlər qiqsun.

5 Qünki xuningdin həwərdarsilərki, hərқandək buzukluk kiloquqi, napak boluquqi yaki nəpsaniyətqi kixi (bundək kixi əməliyəttə bir butpərəskə barawər) Məsih wə Hudaning padixahlığığa mirashor bolalmaydu.■

6 Həqkingə özünqlarni kuruk gəplər bilən aldatmanglar; qünki bu iqlar töpəylidin Hudaning qəziqi itaətsizliktin bolqan pərzəntlərninq bexiqə qüxidu.■

7 Xunga ularğa muxu iqlarda xerik bolmanglar;

8 qünki silər əsli қarangoquluk idinglar, lekin hazır Rəbdə yorukluqsilər; yorukluqning pərzəntlirigə layik menginglar.■ 9 (qünki

■ 5:1-2 Yh. 13:34; 15:12; Gal. 2:20; 1Tes. 4:9; Tit. 2:14; 1Pet. 3:18; İbr. 8:3; 9:14; 1Yuhə. 3:23; 4:21 ■ 5:3 Mar. 7:21; Əf. 4:29; Kol. 3:5. ■ 5:5 1Kor. 6:10; Gal. 5:19; Kol. 3:5; Wəh. 22:15.

■ 5:6 Yər. 29:8; Mat. 24:4; Mar. 13:5; Luқа 21:8; Kol. 2:4,18; 2Tes. 2:3; 1Yuhə. 4:1. ■ 5:8 1Tes. 5:4.

yoruklukning mewisi toluk mehribanlik, həkkanilylik wə həkikəttin tərki b tapkandur), ■
 10 nemə ixlarning Rəbni hursən kilidioanlikini
 oğinip ispatlanglar. 11 Karangoçulukteki mewisiz
 ixlar bilən qetilib qalmanglar; əksi qə, ularni
 eqip əyiblənglar; ■ 12 qünki ularning yoxurunqə
 ixligənlirini hətta tiloqa elixmu nomus ixtur.
 13 Əmma yorukluk bilən əyibləp axkarilanoqan
 hərəkəndək nərsə oquq kərünidu; yorukluk
 axkarilioqan həmmə nərsə yoruklukqa aylinidu.

■ 14 Xuning üqün U mundak dəydu: —

«Oyoqan, əy uyquqi!

Tiril əlüklər arisidin!

Wə Məsih seni parlap yoritidu». □ ■

15 Xuning üqün siləring mengiwatқан
 yolunglaroqa ehtiyat bilən dikqət kilinglar;
 yolunglar nadanlarningkidək əməs,
 danalarningkidək bolsun; ■ 16 waqit-pursətni
 oqəniymət bilip tutuwelinglar; qünki muxu
 dəwr rəzildur. □ ■ 17 Bu səwəbtin nadan
 bolmanglar, bəlki Rəbning iradisining nemə
 ikənlikini qüxəngüqi bolunglar; ■ 18 Haraq-
 xarab iqip məst bolmanglar; xundak qilik

■ 5:9 Gal. 5:22. ■ 5:11 Mat. 18:17; 1Kor. 5:8; 10:20;
 2Kor. 6:14; 2Tes. 3:14. ■ 5:13 Yh. 3:20,21. □ 5:14

«Oyoqan, əy uyquqi! Tiril əlüklər arisidin! Wə Məsih
 seni parlap yoritidu» — bu sözlər Təwrattiki bexarət əməs,
 bəlki Təwrattiki birnəqqə bexarətləring birhil yəküni yaki Injil
 dəwridiki namələm pəyoqəmbərning küy-mədhiyə səzlidiridin
 elinoqan sözlər boluxi mumkin. ■ 5:14 Rim. 13:11; 1Tes. 5:6.

■ 5:15 Kol. 4:5. □ 5:16 «waqit-pursətni oqəniymət bilip
 tutuwelinglar...» — grek tilida «muxu künlərni oqəniymət bilip
 tutuwelinglar...». ■ 5:16 Rim. 13:11. ■ 5:17 Rim. 12:2;
 1Tes. 4:3.

adəmni xallaklaxturidu; buning ornioşa Rohқа tolduruloşuqi bolunglar, □ ■ 19 bir-biringlaroşa zəbur-nəoqmilər, mədhiyə küyliri wə rohiy nahxilar eytixip, qəlbinglarda nahxa-nəoqmilər yangritip Rəbni mədhiyilənglar; □ ■ 20 hərdaim həmmə ixlar üqün Rəb Əysa Məsihning namida Huda həm Ata Boluqioşa təxəkkür-rəhmət eytinglar, ■ 21 Məsihtin əyminip, bir-biringlaroşa boysununglar.□

22 Silər ayallar, Rəbkə boysunoşandək öz ərliringlaroşa boysununglar; ■ 23 qünki Məsih jamaətning bexi boluqandək, ər ayalning bexidur; Məsih yənə təngə kütquzoşuqidur.

□ 5:18 **«harək-xarab iqip məst bolmanglar; xundak kilik adəmni xallaklaxturidu; buning ornioşa Rohқа tolduruloşuqi bolunglar..»** — «Roh» — Hudaning Rohi, Muqəddəs Roh, ■ 5:18 Pənd. 23:29; Yəx. 5:11,22; Luğa 21:34; Ros.2:4

□ 5:19 **«bir-biringlaroşa zəbur-nəoqmilər, mədhiyə küyliri wə rohiy nahxilar eytixip, qəlbinglarda nahxa-nəoqmilər yangritip rəbni mədhiyilənglar»** — «zəbur-nəoqmilər» bəlkim sazoşa təngkəx kilinip eytilidoşan nahxilar; «mədhiyə küyliri» bəlkim sazsiz nahxilar; «rohiy nahxilar» bəlkim stihiyiliktin, əzlikidin, Muqəddəs Rohning ilhami bilən eytiloşan nahxilarni kərsitixi mumkin («1Kor.» 14:15ni wə izahatlarnimu kərüng).

■ 5:19 Kol. 3:16. ■ 5:20 Kol. 3:17; 1Tes. 5:18. □ 5:21 **«Məsihtin əyminip, bir-biringlaroşa boysununglar»** — bu ixlar wə qaloşan jekiləxlər əsasən həmmisi «Muqəddəs Rohқа toldurulux»ning nətijisidir. «Məsihtin əyminip, bir-biringlaroşa boysununglar» — «Məsihtin əyminix» birinqi orunda bolux kerək; jamaəttiki məlum bir qerindixioşa boysunux Məsihning əmrlirigə uyoşun kəlmisə u qaoşda u qerindixioşa boysunmaslik kerəktur. ■ 5:22 Yar. 3:16; 1Kor. 14:34; Kol. 3:18; Tit. 2:5; 1Pet. 3:1.

□ ■ 24 Əmdilikte jamaət Məsihkə boysuoqandək, ayallar ərlirigə həmmə ixta boysunsun.

25 Ərlər ayalliringlarni səyünglər, huddi Məsihningmu jamaətni səyüp, uning üqün Özini pida kılöqinidək səyünglər; ■ 26 *Məsihning jamaət üqün* xundak kılıxi jamaətni mukəddəs kılıp, «dasning süyi» bolöqan söz-kalam bilən yuyup paklandurux üqündür, □ ■ 27 xuningdək jamaətni xərəplik həlda Özigə hazır kılıp, uni heq daş, qoruk yaki bularğa ohxax hərəkandək nərsilərdin haliy kılıp, toluq mukəddəs wə

□ 5:23 «qünki Məsih jamaətning hexi bolöqandək, ər ayalning bexidur; Məsih yənə təngə kütquzöquqidur» — «tən» muxu yərdə «jamaət»ni kərsitidu. Yənə bir tərəptin rosul Pawlus muxu yərdə «Məsih təngə kütquzöquqidur» degən sözi bilən, ərning öz ayalini kütquzux wə ayalining tenini asrax məs'uliyiti bar, degənni puritidu. ■ 5:23 Rim. 12:5; 1Kor. 11:3; 12:27; Əf. 1:22,23; 4:12,15; Kol. 1:18,24. ■ 5:25 Gal. 1:4; Əf. 5:2; Kol. 3:19. □ 5:26 «(Məsihning jamaət üqün) xundak kılıxi jamaətni mukəddəs kılıp, «dasning süyi» bolöqan söz-kalam bilən yuyup paklandurux üqündür» — «jamaətni» grek tilida «uni». Bu ayəttiki «u» jamaətni kərsətkəndə, grek tilidiki «ayalqə rod»ta ipadilinidu. Ayəttiki ohxitix dəl xuki, yigitning toyda özigə yatlık bolidioqan səyümlük kizni özigə hazır kılöqinidək, Məsih jamaətni Özigə hazır kilidu. Toy bolsa jənnəttə bolidu («Wəh.» 19:7-9, 21:9-10ni körüng). «... «dasning süyi» bolöqan söz-kalam bilən yuyup paklandurux üqündür» — «dasning süyi» Təwrat dəwridiki zamanlarda kahınlar ibadəthanida Hudağa hərketim yəqinlaxkanda, pütkül tənirini qong das («dengiz») iqidə yuyuxi kerək. Xuningğa ohxax yolda Hudağa yəqinlaxqinimizda, bizdə nalayik birər ixlar bolsa, Uning söz-kalami bizgə paklandurux yolini (demək, gunahni ikrar kılıp, towa kılıx, Əysaning keni arkilik kəqürüm kılınıp paklandurulux yolini) kərsitix rolini oynaydu. ■ 5:26 Tit. 3:5; 1Pet. 3:21.

əyibsiz kilixtin ibarəttur. ■ 28 Xuningoqa ohxax, ərlər öz ayallirini öz tenini səygəndək səyüxi kerəktur; öz ayalini səygən kixi özini səygən bilən barawər. 29 Qünki həqkim əsla özining etidin nəprətləngən əməs, əksiqə uni ozuqlanduridu həm asraydu; bu huddi Məsihning jamaətni *ozuqlanduridioqinioqa həm uni asraydioqinioqa* ohxaydu. 30 Qünki biz Uning tenining əzaliridurmiz: —□ ■

31 «Xu səwəbtin ər ata-anisining yenidin ayrliq, öz ayalioqa baqlinidu; ikkisi bir tən bolidu».□ ■

32 Bu sir intayin qongkurdur; əmma mən hazır Məsih wə jamaət toqruluk səzləwatimən. □

33 Əmma silərmu hərbinglar öz ayalinglarni özünglarni səygəndək səyünglar; ayal bolsa, eridin əyminip, uni hərmətlisun.

6

¹ Balilar, Rəbdə ata-aniliringlaroqa itaət qilinglar;

■ 5:27 Kol. 1:22. □ 5:30 «**Qünki biz Uning tenining əzaliridurmiz: —**» — bəzi kona keqürülmilərdə: «Qünki biz Uning tenining əzaliridurmiz; biz Uning ətliridin, Uning səngəkliridin boləqanmiz» deyilidu («Yar.» 2:23ni kəring).

■ 5:30 Rim. 12:5; 1Kor. 12:27. □ 5:31 «**Xu səwəbtin ər ata-anisining yenidin ayrliq, öz ayalioqa baqlinidu; ikkisi bir tən bolidu**» — «Yar.» 2:23. ■ 5:31 Yar. 2:24; Mat. 19:5; Mar. 10:7; 1Kor. 6:16.

□ 5:32 «**bu sir intayin qongkurdur; əmma mən hazır Məsih wə jamaət toqruluk səzləwatimən**» — ər-ayalning bir-birigə baqlinip bir tən boluxi dərəkəqət qongkur bir sir; Məsihning jamaətkə baqlinip uning bilən bir tən boluxi tehimu qongkur bir sirdur.

qünki bu durusdur.■ ² «Atangni wə anangni hərmətlə» — bu bolsa öz iqigə wədini aloqan birinqi əmrdir —□ ■

³ «Xuning bilən sening ixliring qutluk bolidu, zeminda uzun ömür kərisən» — *dəp wədə kilingan.*□

⁴ Silər atilar, baliliringlarni hapa qilmanglar, bəlki ularni Rəbning tərbiyisi həm kərsətmisidə bekinglar.■

⁵ Silər kullar, əttin boləqan hojayininglaroqa Məsihkə itaət qiloqininglardək qin kənglünglardin əyminix wə titrəx bilən itaət kilinglar;□ ■ ⁶ pəkət kəz aldidila hizmət kilip, adəمني hux kiloquqi kullardin bolmanglar, bəlki Məsihning kullirining süpitidə Hudaning iradisini jan-dil bilən bəja kəltürünglar, ⁷ adəmlərgə əməs, bəlki Rəbgə qin dilinglardin hizmət kilinglar; ⁸ xuni bilgənki, hərəkəndək adəm birər yahxilik kilsa, məyli u qul bolsun yaki hər bolsun, xu ix Rəbdin uningə yanidu.

⁹ Silər hojayinlar, kulliringlaroqimu ohxax yol bilən muamilə kilip, ularoqa həywə kilixtin qol

■ **6:1** Kol. 3:20. □ **6:2** «Atangni wə anangni hərmətlə» — «Mis.» 20:12. ■ **6:2** Mis. 20:12; Qan. 5:16; 27:16; Mat. 15:4; Mar. 7:10. □ **6:3** «Xuning bilən sening ixliring qutluk bolidu, zeminda uzun ömür kərisən» — «Mis.» 20:12, «Qan.» 5:16. ■ **6:4** Qan. 6:7,20; Zəb. 78:4; Pənd. 19:8; 29:17. □ **6:5** «Silər kullar, əttin boləqan hojayininglaroqa Məsihkə itaət qiloqininglardək qin kənglünglardin əyminix wə titrəx bilən itaət kilinglar» — həmmimizning «əyminix wə titrəx» pozitsiyisi bilən Huda üqün hizmət kiliximizə toqra kelidu. «Əyminix wə titrəx» insanning aldidə əməs, Hudaning aldidə boluxi kerək, əlwəttə. ■ **6:5** Kol. 3:22; 1Tim. 6:1; Tit. 2:9; 1Pet. 2:18.

üzünglar; qünki ularningmu wə silərningmu hojayininglar ərxtidur, Uningda hərəkandak adəmning yüz-hatirisini kılıx degəning yoklukını bilisilər.■

10 Ahirda, qerindaxlar, Rəbdə wə Uning küq-kudritidə küqləndürlünglar; 11 Iblisning hiylə-nəyrənglirigə taqabil turuxunglar üqün Hudaning pütkül sawut-yarıoqini kiyiwelinglar; ■ 12 qünki elixidioqinimiz ət wə qan igiliri əməs, bəlki həkümranlar, həkukdarlar, bu dunyadiki qarangoqulukni baxkuroquqi dünyawi əmirlər, yəni ərxlərdə turuwatqan rəzil rohiy küqlərdur.■ 13 Muxu wəjidin özünglaroqa Hudaning pütün sawut-yarıqini elip artinglarki, rəzillik künidə bərdaxlık bilən qattik turidioqan, ahir həmmə ixni ada kılıp, yəni qing dəssəp turidioqan bolisilər. □ ■ 14-15 Əmdi qing turunglar — həkikət bəlweoqini belinglaroqa baqlap, məydənglərgə həkkaniylik sawutini kiyip, putunglaroqa hatirjəm-inaklık hux həwirini yətküzüxkə təyyarlık qorukini kiyip, yəni qing dəssəp turunglar. ■ 16 Bu ixlarning

■ 6:9 Qan. 10:17; 2Tar. 19:7; Ayup 34:19; Ros. 10:34; Rim. 2:11; Gal. 2:6; Kol. 3:25; 4:1; 1Pet. 1:17. ■ 6:11 Kol. 3:12; 1Tes. 5:8.

■ 6:12 Əf. 2:2. □ 6:13 «**rəzillik künidə bərdaxlık bilən qattik turidioqan, ahir həmmə ixni ada kılıp, yəni qing dəssəp turidioqan bolisilər**» — «rəzillik küni» bəlkim rəzillik üstünlükni igiləydioqan küni, Xəytanning küqi zor namayan kılınıdioqan künni kərsitidu. Yənə kelip u «hazırkı zaman»ning özini kərsitixi mumkin. Ahir berip «Məsihning küni» «rəzillik küni»ni tügəxtüridu. ■ 6:13 2Kor. 10:4. ■ 6:14-15 Yəx. 59:17; Luqa 12:35; 2Kor. 6:7; 1Pet. 1:13.

həmmisidə iman-ixənqning qalkinini qoloqa elinglar; uning bilən silər rəzil boluquqning barlıq ot oklirini eqürivetələydiqan bolisilər.

□ 17 Həmdə bexinglaroqa nijatning dubuloqisini kiyip, Hudaning söz-kalamini, yəni Rohning kiliqini elinglar; □ ■ 18 həmmə waqit-pəsildə Rohta hərhil dua-tilawət həm iltija bilən dua kilinglar; dəl bu ixta kət'iy hoxyar turup barlıq muqəddəs bəndilər üqün hər tərəplimə dua-iltijalar kilinglar; □ ■ 19 mən üqünmu dua kilinglarki, — eoziz aqqinimda manga sözlər kəlsun, hux həwəarning sirini dadillik bilən axkarə kilay. ■ 20 Mən dəl xu ixka zənjirlər bilən baqlanoqan əlqimən; xunga kilixka tegixlikim boyiqə, *hux həwər yətküzüxtə* dadillik bilən söz kiliximə *dua kilinglar*. ■

21 Əmdi mening toqramdiki ixlardin, mening qandak ətüwatqanlikimdin həwərlinixinglar üqün, səyümlük kərindax həm Rəbdə sadik hizmətkar boləqan Tikikus silərgə həmmə ixlarni məlum kilidu. ■ 22 Mening uni dəl muxu ix üqün yeninglaroqa əwətxim,

□ 6:16 «...Bu ixlarning həmmisidə iman-ixənqning qalkinini qoloqa elinglar» — yaki «...Həmmidin muhimi iman-ixənqning qalkinini qoloqa elinglar» yaki «Bularning həmmisining üstigə, iman-ixənqning qalkinini qoloqa elinglar».

□ 6:17 «Hudaning söz-kalamini, yəni Rohning kiliqini elinglar» — «Roh» — Hudaning Rohi, Muqəddəs Roh. ■ 6:17 Yəx. 59:17; 1Tes. 5:8; Ibr. 4:12; Wəh. 2:16. □ 6:18 «həmmə waqit-pəsildə rohta hərhil dua-tilawət həm iltija bilən dua kilinglar» — «Roh» — Hudaning Rohi, Muqəddəs Roh. ■ 6:18 Luqa 18:1; Rim. 12:12; Kol. 4:2; 1Tes. 5:17. ■ 6:19 Ros. 4:29; 2Tes. 3:1. ■ 6:20 2Kor. 5:20. ■ 6:21 Ros. 20:4; Kol. 4:7; Tit. 3:12.

siləning ixlirimizdin həwərdar boluxinglar wə uning kənglünqlarğa təsəlli wə ilham berixi üqündur.■

²³ Kərindaxlarğa hatirjəmlük, muhəbbət həm iman-ixənq Huda'Ata wə Rəb Əysa Məsihdin boləy!

²⁴ Rəb Əysa Məsihni əlməs-qirimas səygü bilən səygüqilərgə mehir-xəpkət yar boləy!

**Muq ddes Kalam (y ngi yezik)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Pinyin script**

Copyright   2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5